

پرداختن به موضوع هویت ملی در سریال های تلویزیونی یکی از نیازهایی است که در حال حاضر هم حس می شود و خلا چنین آثاری در رسانه ملی همواره وجود داشته است. در چشم باد این ویژگی را در بهترین شکل خود دارا بود و در برخی دقایق توانست لحظات حماسی خاصی را خلق کند. سکانس هایی مانند آوردن سر میرزا کوچک خان و شهادت اسد مثال هایی برای این نوع لحظات است

دلایل موفقیت در چشم باد چه بود؟

زنده باد این عاشقانه

و شهادت اسد مثال هایی برای این نوع لحظات است. علاوه بر این، توجه به هویت منطقه ای و انتخاب یک خانواده تاجیک به عنوان دیگر خانواده محوری سریال، از دیگر امتیازات در چشم باد است که می تواند آن را برای مخاطب فارسی زبان در بیرون از مرزها جذاب و دیدنی کند.

داستانی به شدت عاشقانه

تقریباً در همه آثار نمایشی چه در سینما و چه تلویزیون، رد پای از مضمون عشق دیده می شود. سریال های تلویزیونی هم از این قاعده مستثنا نیست و نویسنده و کارگردان معمولاً یک داستان عاشقانه را یا به عنوان خط داستانی اصلی یا به عنوان حاشیه قصه اصلی در کار می گنجانند. در سریال در چشم باد قصه عاشقانه محوریت دارد و در کنار آن شاهد مرور حوادث تاریخی نیز هستیم. جرقه های عشق میان بیژن و لیلی از همان کودکی می خورد و در

یک اثر نمایشی برای ماندگار شدن و باقی ماندن در حافظه تاریخی مخاطبان، به ویژگی هایی نیاز دارد. اثرگذاری سریالی مانند در چشم باد و جلب توجه بیننده تلویزیون حتی پس از پخش دوباره، عیار کیفیت آن را مشخص می کند. آنچه در ادامه می خوانید، مهم ترین دلایل موفقیت مهم ترین اثر مسعود جعفری جوزانی است.

مرور تاریخ معاصر با یک شخصیت مرکزی

تولید آثار تاریخی در تلویزیون همیشه با سختی های پرشماری روبه رو بوده و به جز محدودیت های مالی، انتخاب برهه هایی مناسب برای روایت تاریخ از مشکلات همیشگی فیلمسازان است. در چشم باد هوشمندانه توانسته با محوریت یک شخصیت اصلی به سه واقعه تاریخی بسیار مهم نهضت جنگل، اشغال ایران و جنگ تحمیلی بپردازد که در سه دوره مختلف قاجار، پهلوی و پس از انقلاب اسلامی رخ داده است. بیننده پس از دیدن سریال می تواند تا حدودی به این سه رویداد تاریخی نزدیک شود و اطلاعاتی درباره آنها کسب کند؛ به ویژه در فصل دوم جزئیات قابل توجهی درباره هجوم ارتش متفقین به ایران وجود داشت و دوربین تا حدودی به دربار رضاشاه نیز نزدیک شد.

توجه به ارزش های ملی مشترک

پرداختن به موضوع هویت ملی در سریال های تلویزیونی یکی از نیازهایی است که در حال حاضر هم حس می شود و خلا چنین آثاری در رسانه ملی همواره وجود داشته است. در چشم باد این ویژگی را در بهترین شکل خود داشته و در برخی دقایق توانست لحظات حماسی خاصی را خلق کند. سکانس هایی مانند آوردن سر میرزا کوچک خان

از روایت اشغال تا بازیافتن عشق کودکی

او با دوبله مهران مدیری پخش می شود. سکانس های حمله نیروهای شوروی به شمال ایران از به یادماندنی ترین بخش های سریال است که به دلیل فیلمبرداری در شمال به نوعی قسمت های آغازین سریال را به خاطر بیننده می آورد. در فصل دوم، بیژن با دختری به نام ایران (سحر جعفری جوزانی) آشنا می شود که البته این آشنایی به نتیجه ای نمی رسد و به جدایی ختم می شود. در نهایت بیژن در اواخر این فصل به طور تصادفی با لیلی (ستاره صفراوه) عشق کودکی اش برخورد می کند و این دو پس از

اتفاقات و فراز و نشیب های بسیار با هم به ایران بازمی گردند. محمود دژگیر (محمدرضا هدایتی) به عنوان داماد خانواده ایرانی، حسن آقا حسینی قشنه (اکبر عبدی) همسایه خانواده ایرانی، فخرالسادات (لاله اسکندری) دختر حاج قاسم و همسر اسد و سرگرد اسفندیاری (جهانگیر الماسی) از دیگر شخصیت های اصلی ای بودند که در فصل دوم به سریال اضافه می شوند. بخش قابل توجهی از این فصل در شهرک غزالی فیلمبرداری شده تا فضای تهران دهه ۴۰ شمسی برای بیننده تداعی شود.

سه بازیگر اصلی و ۹ نفر از عوامل فنی اصلی به همراه خود جعفری جوزانی، تنها کسانی بودند که برای تصویربرداری بخش هایی از فصل سوم به آمریکا سفر کردند. در این فصل بیژن پا به سن گذاشته و پس از مهاجرت به آمریکا، در رشته پزشکی تحصیل کرده و به عنوان جراح در یکی از بیمارستان های آمریکا مشغول به کار است. البته او از علاقه همیشگی اش یعنی خلبانی هم باز نمانده و به پروازهای تفریحی با هواپیمای تک نفره ادامه می دهد. زندگی عاشقانه بیژن هم با یک زن آمریکایی در حال سپری شدن است تا این که دوباره نشانه هایی از عشق کودکی اش لیلی می یابد. در نهایت او تصمیمش را می گیرد و با این که نادر این تصمیم را احقانه می داند، به ایران سفر می کند تا لیلی را پیدا کند. آن هم در شرایطی که تازه انقلاب اسلامی ایران به پیروزی رسیده و کشور در وضعیت پایداری به سر نمی برد. خانواده محمود دژگیر و فاطمه ایرانی در کنار بیژن و لیلی شخصیت های محوری این فصل هستند. بخش قابل توجهی از فاز سوم در چشم باد نیز در جبهه می گذرد و شاهد تلاش های بیژن برای یافتن فرزندش عباس هستیم. بیژن در این مسیر دچار تحولاتی می شود و نسبت به دفاع ایران در برابر عراق احساس وظیفه می کند. در پایان فصل سوم که پایان کل سریال نیز هست، شاهد شهادت بیژن در آغوش عباس در مسجد جامع خرمشهر هستیم. پایانی تراژیک که مسعود جعفری جوزانی درباره اش گفته بود: «وقتی بیژن به مقصد می رسد، مردم زمین را آب و جارو می کنند، همه چیز برای وصلت آماده می شود. هم برای رسیدن هم برای رفتن و آرامیدن.» محمود پاک نیت، هومن سیدی، سام درخشانی، سیما تیرانداز و مصطفی زمانی مهم ترین بازیگرانی بودند که در این فصل به سریال اضافه شدند. در نهایت این سریال در خرداد ۱۳۸۹ و در ۴۴ قسمت به پایان رسید.